

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1446/2548

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นางสาวบังอร เพ็ญรอดผู้ร้อง นายอดิพร รัชมีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 36, ป.วิ.พ. มาตรา 84/1, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 134, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 ทวิ, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องขอคืนของกลางที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตาม ป.อ. มาตรา 36 มิใช่เป็นการฟ้องขอให้ลงโทษผู้ร้องว่าได้กระทำความผิดอาญา เมื่อผู้ร้องอ้างว่าของกลางที่ศาลสั่งริบเป็นของผู้ร้องและผู้ร้องไม่ได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้ร้องจะต้องนำสืบให้ได้ความตามที่กล่าวอ้างตาม ป.วิ.พ. มาตรา 84/1 กรณีหาใช่โจทก์จะต้องเป็นฝ่ายมีหน้าที่นำสืบในข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ การที่ผู้ร้องอยู่กินเป็นสามีภริยากับจำเลยซึ่งเป็นสามีโดยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร้องกับสามี แต่ละฝ่ายย่อมมีสิทธิใช้สอยทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวหรือขอยืมจากอีกฝ่ายหนึ่งก่อน พฤติการณ์จึงไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นกรณีที่จำเลยขอยืมรถจักรยานยนต์ไปใช้ แต่น่าเชื่อว่าเป็นเรื่องที่ผู้ร้องยินยอมอนุญาตให้จำเลยนำรถจักรยานยนต์ของกลางดังกล่าวไปใช้ตลอดเวลาตามที่จำเลยต้องการใช้ โดยผู้ร้องมิได้คำนึงว่าจำเลยจะนำรถไปใช้ในกิจการใด เมื่อจำเลยนำรถจักรยานยนต์ของกลางไปขับรถแข่งในทางโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายเช่นนี้ ย่อมถือว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยแล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 134, 160 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 ลงโทษจำคุก 1 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอไว้มีกำหนด 1 ปี โดยคุมประพฤติจำเลย 1 ปี และให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือน ต่อครั้ง ภายในกำหนด 1 ปี กับให้จำเลยทำงานบริการสังคมและสาธารณะตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควรเป็นเวลา 48 ชั่วโมง ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบรถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียน นมต 668 กรุงเทพมหานคร ของกลาง ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนรถจักรยานยนต์ของกลางแก่ผู้ร้อง โจทก์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่ง ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องมีว่า ผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่ ผู้ร้องฎีกาว่า คดีนี้โจทก์มิได้ฟ้องผู้ร้องว่าร่วมกระทำความผิดกับจำเลยด้วย การที่ศาลมีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้ร้องเป็นการลงโทษทางอาญาสถานหนึ่ง โจทก์ย่อมต้องมีหน้าที่นำสืบให้ได้ความว่าผู้ร้องร่วมกระทำความผิดด้วย เมื่อปรากฏว่าผู้ร้องไม่มีส่วนร่วมกระทำความผิดหรือรู้เห็นเป็นใจกับจำเลย ผู้ร้องขอขบที่มีสิทธิเรียกทรัพย์สินของตนคืนได้นั้น เห็นว่า คดีนี้เป็นการร้องขอคืนของกลางที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มิใช่เป็นการฟ้องขอให้ลงโทษผู้ร้องว่าได้กระทำความผิดอาญา เมื่อผู้ร้องอ้างว่าของกลางที่ศาลสั่งริบเป็นของผู้ร้องและผู้ร้องไม่ได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้ร้องจะต้องนำสืบให้ได้ความตามที่กล่าวอ้าง กรณีหาใช่โจทก์จะต้องเป็นฝ่ายมีหน้าที่นำสืบในข้อเท็จจริงดังกล่าวตามที่ผู้ร้องฎีกาไม่

ผู้ร้องฎีกาประการต่อไปว่า ผู้ร้องซื้อรถจักรยานยนต์ของกลางมาจากร้านขายรถมือสอง รถมีสภาพเก่า ผู้ร้องไม่ได้นำรถไปปรับแต่งสภาพ ขณะเกิดเหตุผู้ร้องก็กำลังตั้งครุฑได้ 3 เดือน ไม่ได้ยุ่งส่งเสริมให้จำเลยนำรถไปขับแข่งกันโดยผิดกฎหมาย แม้ผู้ร้องจะอยู่กับจำเลยเป็นสามีภริยากับจำเลย เมื่อจำเลยบอกขอยืมรถเพื่อขับไปส่งเพื่อนก็เป็นเรื่องสุดวิสัยที่ผู้ร้องจะทราบได้นั้น เห็นว่าการที่ผู้ร้องอยู่กับจำเลยโดยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร้องกับจำเลยแต่ละฝ่ายย่อมมีสิทธิใช้สอยทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวหรือขอยืมจากอีกฝ่ายหนึ่งก่อน พฤติการณ์จึงไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นกรณีที่จำเลยขอยืมรถจักรยานยนต์ไปใช้ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง น่าเชื่อว่าเป็นเรื่องที่ผู้ร้องยินยอมอนุญาตให้จำเลยซึ่งเป็นสามีนำรถจักรยานยนต์ของกลางดังกล่าวไปใช้ตลอดเวลาตามที่จำเลยต้องการใช้ โดยผู้ร้องมิได้คำนึงถึงว่าจำเลยจะนำรถไปใช้ในกิจการใด เมื่อจำเลยนำรถจักรยานยนต์ของกลางไปขับแข่งในทางโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายเช่นนี้ ย่อมถือว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยแล้ว ที่ผู้ร้องฎีกาประการสุดท้ายว่า โจทก์ฟ้องจำเลยโดยมิได้บรรยายฟ้องว่ารถของกลางเป็นของผู้ใด และเจ้าของได้มีส่วนร่วมกระทำความผิดโดยรู้เห็นเป็นใจในการที่จำเลยกระทำความผิดด้วยหรือไม่ เพียงแต่ขอให้ศาลริบของกลางเท่านั้น คำฟ้องโจทก์ดังกล่าวถือว่าโจทก์ไม่ประสงค์ให้ศาลลงโทษผู้ร้อง ที่ศาลชั้นต้นริบทรัพย์สินของผู้ร้องเป็นการพิพากษาเกินคำขอไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า คดีนี้พิพาทในเรื่องข้อค้นของกลางเท่านั้นสำหรับคดีเดิมที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยและขอริบรถจักรยานยนต์ของกลาง เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยและริบของกลางไปตามที่โจทก์ฟ้องไม่ปรากฏว่ามีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าวยอมถึงที่สุด ศาลต้องบังคับคดีไปตามนั้น ผู้ร้องจะมาโต้เถียงในชั้นนี้ว่าคำพิพากษาในคดีเดิมไม่ชอบด้วยกฎหมายหาได้ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ฟังว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลยนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน.

องค์คณะ

มนตรี ยอดปัญญา · ขวลิศ ตูลยสิงห์ · ประจักษ์ เกียรติอนุพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1446/2548>